

Ker trmoglavost gotovo ne napravlja dobrih ljudi, zato jo je treba zatirati, kjer koli se zasledí.

Zapomni si pa, da ako pri učencu zaslediš trmoglavost, odstranuj jo takoj v začetku, najprej ljubeznjivo, potem, ako tó ne izda, še le resneje. Vender pa pazi, da tvoja miloba ne gre prenizko, da bi otrokom še celó z lepimi obljubami hotel trmoglavost odpraviti, s tem bi jih le za trenotek oslepil, a potem jim šele pravo trmoglavost utrdil. Kadar si pri otrocih, bodi vselej to, kar si; občuj pa ž njimi po otroško!

Zdravko.

U č i l a.

(Spisal J. Lapajne.)

(Dalje.)

Važen je ukaz, ki govori o redu okrajnih učiteljskih knjižnic. Tù se v §. 1. določuje, da sme odbor teh knjižic umišljevati si taka učila, katerih si posamezni kupiti ne more.

Pri vseh učilih je treba pred očmi imeti to, da slike in črke in drugi deli na njih niso premajhni in predrobni, da se otroško okó preveč ne napénja in kratkovidnost preveč ne pospešuje, kajti še drug ukaz (s 26. nov. 1878. l., št. 15213) priporoča, da učitelji pazijo, da otrokom vid ne oslabí.

Važna je naredba, s katero se šolske oblasti opozorujejo, da morejo pri vojaškomezemljepisnem zavodu naročevati izdelovanje velikih stenskih kart posameznih okrajev in mest. Naročila se vzprejemajo pa le tedaj, ako se želí imeti najmanj 200 kart, od katerih stoji ena 2—4 gld. (naredba od 29. febr. 1880. l.).

Z ukazom s 15. jan. 1876. l. je določeno, da učila za prirodopis in fizikalno-kemijske aparate ne potrebujejo ministerijalnega odobrenja.

Pri prirodopisnem uku se gleda — v smislu tega ukaza — na krajevne predmete in posebne potrebščine posameznih šol. Na mnogih krajih užé domače prirodnine in šolski vrt dajó dovolj nazornih učil; zato ne gre dajati splošnih postavnih navodov za prirodopisne zbirke na ljudskih in meščanskih šolah. To pripušča ministerstvo okrajnim in deželnim šolskim oblastim, da odločijo v posameznih slučajih.

Poskusi v fiziki na ljudskih in meščanskih šolah izvršujejo naj se le z najenostavnejšimi pomočki; učenci naj se le bolj opozorujejo na najvažnejše fizikalne in kemijske premembe v življenji in na prikazni v naravi. Potem bode za plodoviti pouk v fiziki na ljudskih šolah le malo aparatov treba. Zbirka fizikalno-kemijskih aparatov bode za različne šole različna; o tem bodo okrajni in deželni šolski svéti v posameznih slučajih z ozirom na učne načrte odločevali.

Z ukazom z 8. marcija 1877. l., št. 2123, je priobčen zapisnik učil za risanje, pa ne za občne ljudske šole, ampak za meščanske in obrtno nadaljevalne šole in druge učilnice. Sličén ukaz je z 10. dec. 1879. l., št. 15886.

Imeniten je §. 8. državne šolske postave, drugi odstavek, ki se glasi:

Okrajno šolsko nadzorstvo izbira in določuje, zaslišavši okrajno učiteljsko konferencijo, izmed dopuščenih knjig in beril tiste, katere naj se rabijo.

§. 63. državne šolske postave térja, da je telovadišče pri vsaki šoli in po možnosti tudi vrt za učitelja in kmetijsko poskušališče.

O učilih (samoučilih, orodji, blagu) za ženska ročna dela govori §. 80. šolskega in učnega reda, po katerem morajo stariši in krajni šolski svéti (občine) za to skrbeti. O

določbah, po katerih se je treba ravnati, da se odobri novo učilo, nočemo razpravljati, ker se te le redko rabijo.

Dobro si je zapomniti ministerijalni ukaz, po katerem učitelj ne sme od učencev terjati, da si poleg knjig, katere so za pouk nepogojno potrebne, naročijo še drugih knjig ali učnih pomočkov. Sploh se mora na to gledati, da se prihranijo učencem vsi neopravičeni troški za učne pripomočke.

Raznovrstna učila.

Učil je užé skoro kot listja in trave. Prištevati smemo k učilom v širjem pomenu besede vse, kar učitelja in učence obdaja. Vsi predmeti, kar jih je v obližji, so več ali manj vredni, da se učitelj z njimi bavi in da učitelj z njimi otroke seznani. Sevéda, učitelj seznani otroke s predmeti, ki so v šoli, s šolsko sobo, s šolskim poslopjem itd.

Tedaj so tudi učila: miza, stol, klopi, kreda, goba, črnilo, pero, svinčnik, knjiga, pisanka itd. In res se govori tudi o teh in enakih stvaréh v časnikih in knjigah, ki razpravljajo o učilih. Pa tudi stvari, ki so zunaj šole, v okolici, v naravi, prištevajo se v širjem pomenu k učilom. Tedaj gozd in drevje, polje z žitom, njivo z zelenjavo, hlev z živino, tiči v zraku in ribe v potoku — vse to je učilo. In človek sam je učilo, s katerim se je baviti slehernemu učitelju in učencu.

Učitelj ima torej užé sam na sebi in v svoji najbližji okolici dovolj učil. Skoro da mu ni treba iskati „umetnih“ učil, vsaj mu užé narava sama ponuja toliko pripravnega, s čemur mu kaže seznani gojence. Pa vsaj eden najimenitnejših pedagogov, Pestalozzi namreč, ni v svoji siromašni šoli drugače postopal, kakor smo užé povedali: „Soba, stene, zidovi, hodniki, orodje, obleka in dr., to so bile njegove knjige. (Dalje prih.)

Opis šolske občine Blagovica

v zemljepisnem, prirodopisnem in zgodovinskem oziru v korist metodiki domovinoslovnega pouka.

Sestavil **Fran Marolt.**

III. Zgodovina šolske občine.

Ker je, kakor je v začetku tega opisa užé omenjeno, šolska občina ob enem tudi župnina, veljajo te zgodovinske črtice i za župnino.

Župnina Blagovica bila je pred l. 1787. podružnica velike župnine Dob.

Leta 1518. pa je cesar Maksimilijan I. župnino Dob s podružnicami vred podaril stolnemu kapiteljnu Ljubljanskemu. Papež Leon X. pa je omenjeno župnino tudi inkorporiral.

Župnina (kapelanija — lokalija) ustanovljena bila je l. 1787. Prvi duhovni oskrbnik bil je Andrej Prešern, iz Mošenj na Gorenjskem domá.

Da so bili pa užé pred 1787. letom stalni duhovniki tù, to priča ustanova iz l. 1345.

Da je bila tù ob času, ko so gospodarili Blagoviški vitezi, kapelica, katero je oskrboval stalni kaplan, priča tudi neka, mašnej knjigi podobna knjiga, tiskana l. 1736.; na vnanji strani platnic je pisano:

„Hic liber est filialis ecclesiae Sti. Petri in Glogowitz comparatus ad usum curatorum localium 1762“, t. j.: